

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Факультет економіки і управління
Кафедра економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН

2023 року

СИЛАБУС
З ОБОВ’ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**«ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ ТА УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В
УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 – «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЕКОНОМІКА»
ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

КРЕМЕНЧУК 2023

Силабус з обов'язкової навчальної дисципліни «Трансформація бізнес-моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Економіка» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 – «Економіка» ОПП «Економіка» та відповідних нормативних документів

Силабус розробив: д.е.н., проф. Ольга МАСЛЯК

Затверджено на засіданні кафедри економіки

Протокол від «03» 04 2023 року № 25

Завідувач кафедри економіки

 (Ольга МАСЛЯК)

«03» 04 2023 року

Гарант освітньо-професійної програми Ольга МАСЛЯК

Схвалено

Науково-методичною Радою факультету економіки і управління
(шифр, назва)

Протокол від «04» 04 2023 року № 9

Голова Леся САКУН
(підпис) (ініціали, прізвище)

	Силабус з обов'язкового освітнього компонента Трансформація бізнес-моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень Освітня програма: 051 – «Економіка»
	Рік навчання 1, семестр 2
	Кількість кредитів: 6,0 Мова викладання: українська
	Звітність: іспит

Викладач:

Прізвище, ім'я, по батькові	д. е. н., проф. Маслак Ольга Іванівна
Профайл викладача	http://econ.kdu.edu.ua/maslak-olga-ivanivna
Контактна інформація	Ел. адреса: kafekonkrnu@gmail.com Телефон: +38(05366)31015
Графік консультацій	http://econ.kdu.edu.ua/rozklad.html

Опис дисципліни

Викладання та навчання. Словесні методи (лекція, сторітелінг, діалог, розповідь-пояснення); наочні методи (пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація), практичні методи (практичні заняття на основі проблемного викладу, розв'язування ситуаційних завдань, розгляд бізнес-кейсів); методи формування пізнавальних інтересів (ситуаційні групові активності, навчальні дискусії); інтерактивні методи (мікродослідження, імітаційні та рольові ігри); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, синхронне та асинхронне навчання), консультування з викладачем.

Предмет: дослідження теоретичних основ та прикладних аспектів формування бізнес-моделей та їх трансформацій у світлі новітніх трендів євроінтеграційних процесів.

Метою освітнього компоненту «Трансформація бізнес-моделей та управління змінами в умовах євроінтеграції» є формування системи знань і усвідомлення методичних основ організації і подальших трансформацій бізнес-моделей, а також набуття вмінь розробки стратегій гармонізації стандартів як чиннику імплементації європейських бізнес-моделей в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у здобувачів навичок і знань щодо управління змінами і підвищення ефективності та способів удосконалення бізнес-моделей шляхом їх трансформації, гармонізації і стратегічної імплементації в Україні на основі європейського досвіду.

Компетентності та програмні результати навчання

Вивчення дисципліни дає можливість здобути **компетентності**, потрібні для подальшої професійної діяльності:

- ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- СК 3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.
- СК 5 Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
- СК 6 Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.
- СК 7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
- СК 8 Здатність оцінювати можливі ризики, соціально- економічні наслідки управлінських рішень.
- СК 10 Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.
- СК 11* Здатність планувати і розробляти соціально-економічні проекти в умовах відбудови економіки а інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення і застосовувати їх для формування нових моделей економічних систем та процесів.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни забезпечує формування таких **програмних результатів:**

- ПРН 2 Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
- ПРН 4 Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.
- ПРН 7 Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
- ПРН 8 Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
- ПРН 9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
- ПРН 11 Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
- ПРН 12 Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку

суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

- ПРН 13 Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
- ПРН 14 Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
- ПРН 15* Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів в умовах відбудови економіки на інноваційних засадах та її інтеграції в європейський економічний простір із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення при трансформації економічних систем.

Структура курсу

К-сть год. денна/заочна ф.н.			Тема	Результати навчання	Завдання
ЛК	ПЗ	Сам. Р.			
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи трансформації бізнес-моделей в умовах євроінтеграції					
4/2	4/1	15/20	Тема 1. Функціонал та структура бізнес-моделі	Програмні результати: Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, кейс-метод / аналіз ситуації
4/1	4/1	15/20	Тема 2. Життєвий цикл бізнес-моделі: управлінський аспект їх формування і трансформації	Програмні результати: Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, рольова гра «Paper Plane Challenge»
4/1	4/1	15/20	Тема 3. Види бізнес-моделей на ринку ЄС	Програмні результати: Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні

				<p>Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.</p> <p>Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.</p>	завдання
4/1	4/1	15/22	<p>Тема 4. Використання ресурсного потенціалу процесі формування бізнес-моделі підприємства</p>	<p>Програмні результати:</p> <p>Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.</p> <p>Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.</p> <p>Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.</p> <p>Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.</p>	<p>Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, створення Customer Journey Map</p>
Змістовий модуль 2. Бізнес-моделі та управління змінами					
4/2	4/1	15/20	<p>Тема 5. Зміни як економічна категорія та необхідність їх проведення</p>	<p>Програмні результати:</p> <p>Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.</p> <p>Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.</p> <p>Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.</p> <p>Обґрунтовувати управлінські</p>	<p>Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання</p>

				рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	
4/1	4/1	15/20	Тема 6. Розвиток бізнес-моделей та проблеми управління опором змінам.	Програмні результати: Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання, групова активність «Roses and Thorns»
3/1	3/1	15/20	Тема 7. Роль керівництва та лідерства в управлінні змінами	Програмні результати: Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
3/1	3/1	15/20	Тема 8. Стратегічні зміни на основі інформаційних технологій	Програмні результати: Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.	Дослідження теоретичних питань, практичні та ситуативні завдання, індивідуальні завдання
30/10	30/8	120/162			

Методи навчання

- словесний метод (лекція, зокрема, на основі проблемного викладу), дискусія, сторітелінг тощо);
- практичний метод (практичні заняття, рольова гра «Paper Plane Challenge», групова активність «Roses and Thorns»);
- наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій; створення Customer Journey Map);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, рецензування, складання реферату);

- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

- дослідницько-пошуковий.

Політика оцінювання Форми оцінювання

- іспит;
- аналітичні звіти, реферати, есе (питання, відведені на самостійне опрацювання);

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень (у тому числі виступи на науково-практичних заходах за тематикою дисципліни);

- виконання та захист практичних завдань;

- тести;

- виконання завдань на прикладі реальних об'єктів (ділові ігри, тренінги, вирішення ситуаційних завдань).

Оцінювання завдань, терміни їх виконання

№ з/п	Завдання	Терміни виконання	Критерії оцінювання
1	Завдання до практичних занять	Щотижня, згідно розкладу	Самостійність, творчість, точність, вчасність виконання завдань
2	Підготовка теоретичних питань (у тому числі питання, відведені на самостійне опрацювання)	Щотижня, згідно розкладу	Правильність, логічність, відповідність темі, оригінальність та комплексність звіту
3	Тестування з теми	Наприкінці теми	Правильність, вчасність виконання завдань
4	Модуль 1, модуль 2	Наприкінці модуля 1, 2	Самостійність, правильність виконання завдань

При оцінюванні здобувача враховується наступне:

http://econ.kdu.edu.ua/files/files/kryteriyi_otsinyuvannya_2023.pdf

1. Відвідування лекційних і практичних занять.
2. Активна і продуктивна участь у практичних заняттях (додаткові бали за роботу у команді, творчий підхід).
3. Опрацювання базової та допоміжної літератури.
4. Вчасне виконання завдань для самостійної роботи (додаткові бали за використання сучасних інформаційних технологій, зміст і форму презентації результатів досліджень, участь у науково-практичних заходах).
5. Виконання тестових завдань.

Шкала оцінювання

Шкала оцінок			
Оцінка за національною шкалою		Проміжок за накопичувальною бальною шкалою	Оцінка ЕКТС
Іспит, диф.залик, курсовий проєкт (робота)	залик		

Відмінно	зараховано	90 – 100	A	Відмінно
Добре		82 – 89	B	Дуже добре
Задовільно		74– 81	C	Добре
		64 – 73	D	Задовільно
Незадовільно	не зараховано	60 – 63	E	Достатньо
		35 – 59	FX	Незадовільно (дозволяється перескладання)
		1 – 34	F	Неприйнятно (повторне вивчення дисципліни)

Політика курсу

1. Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, тощо) необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами: <http://krnu.org/>

2. Поведінка в аудиторії. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду навчання. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки. Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.

3. Академічна доброчесність

У КрНУ діє Кодекс академічної етики (http://www.kdu.edu.ua/new/quality_educ_doc.php), «Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних і навчальних робіт на академічний плагіат», на основі якого розроблена «Інструкція щодо перевірки випускних кваліфікаційних робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів» (http://www.kdu.edu.ua/Documents/metod_instruczija_plagiat_2019.pdf).

Згідно з цими документами перевірки на плагіат підлягають усі види письмових робіт. Перевірка випускних кваліфікаційних робіт здійснюється з використанням онлайн-сервісу Unichesk за допомогою електронного репозитарію КрНУ, який накопичує, зберігає та надає доступ до електронних версій.

Ступінь унікальності індивідуальних завдань (у т. ч. тези доповідей, наукові роботи, курсові та контрольні роботи) також перевіряється за допомогою онлайн-сервісів із вільним доступом. За критерій оригінальності творів приймається показник рівня унікальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і збільшений на відсоток правомірних запозичень.

4. Визнання результатів навчання, отриманих унаслідок неформальної освіти та здобутих в інших ЗВО, у т.ч. за кордоном, відбувається на основі:

http://www.kdu.edu.ua/uch_otd/nef_osvita.pdf

http://cia.kdu.edu.ua/mignar_zvyazk_norm_doc_KrNU.php.

Методичне забезпечення

<http://krnu.org/>

Рекомендована література

Основна

1. Адізес І. К. Управління змінами / І.Адізес; пер. з англ. Т.Семигіна. - К.: Book Chef, 2018.-640 с.
2. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
3. Загірняк М.В., Перерва П.Г., Маслак О.І., Бала В.В., Коноваленко О.Д., Маслак В.І. Економіка підприємства: магістерський курс: Підручник. Частина I, частина II / За ред. професорів М.В. Загірняка, П.Г. Перерви, О.І. Маслак. Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2015. 736 с.
4. Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: навч. посіб. За заг. ред. І. Б. Шевчук. Львів : Видавництво ННВК «АТБ», 2020. 455 с.
5. Кушнір Р. Б-бізнес. Покрокова інструкція створення системного, ефективного і прописаного бізнесу в Україні. 2019. Дрогобич : Коло. 432 с.
6. Орлова К. Є. Управління бізнесом : підручник. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
7. Пічугіна Т. С. Управління змінами : навч. пос. / Т. С. Пічугіна, С. С. Ткачова, О. П. Ткаченко. – Х. : ХДУХТ, 2017. – 226 с.
8. Ткачук Г. Ю., Кушніренко О. М. Формування бізнес-моделі підприємства: навч. посібник. Житомир: ЖДТУ, 2016. 222 с.
9. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. – К. : НАУ, 2022. – 200 с.

Допоміжна

1. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 540 с.
2. Коваленко Н., Манжула В. Реінжиніринг бізнес-процесів як інструмент розвитку підприємства. Економіка та суспільство. 2021. № 33. С. 1–6. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-84>
3. Малюга Л.Ю. Теоретико-правові основи адаптації соціального законодавства України до законодавства Європейського Союзу: монографія. Херсон : Гельветика, 2019. 406 с.
4. Набока, Ю. В. (2018). Бізнес-середовище: характеристика, структура, розвиток, діагностика. Економічний простір. 2018. № 138. С. 192–200. DOI: <https://doi.org/10.30838/P.ES.2224.231018.192.257>
5. Олешко А. А., Шацька З. Я., Ровнягін О. В. Smart-спеціалізація України в перспективі післявоєнного відновлення економіки. Ефективна економіка. 2022. № 5. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.5.9
6. Панченко, М. (2023). Цифрова трансформація як напрям післявоєнного відновлення та реалізації інноваційно-інвестиційного потенціалу України. Економіка та суспільство, (51). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-4>

7. Штань М. В. Глобалізаційний вимір економічної політики держави. Інвестиції: практика та досвід. 2022. № 2. С. 95–99.
8. Шульц С. Л., Луцків О. М. Структурно-технологічні зрушення в економіці регіонів у контексті перспектив розвитку смарт-спеціалізації. Регіональна економіка. 2021. № 2. С. 15–26.
9. Maslak O. I., Maslak M. V., Grishko N. Y., Hlazunova O. O., Pererva P. G. and Yakovenko Y. Y. (2021), Artificial Intelligence as a Key Driver of Business Operations Transformation in the Conditions of the Digital Economy (Штучний інтелект як ключовий драйвер трансформації бізнес-операцій в умовах цифрової економіки), 2021 IEEE International Conference on Modern Electrical and Energy Systems (MEES), 2021, pp. 1-5, doi: 10.1109/MEES52427.2021.9598744. (Scopus)
10. Maslak O., Yakovenko Y., Maslak M., Grishko N., Bilyk M., Hlazunova O. (2022) The Role of Intellectual Property in the Implementation of Innovations in the Conditions of the Development of the Digital Economy (Роль інтелектуальної власності у впровадженні інновацій в умовах розвитку цифрової економіки). 16th International Conference Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Nov 2022, Volume 2022, p. 1 - 5. <https://doi.org/10.3997/2214-4609.2022580217> (Scopus)
11. Kasych A., Yakovenko Y., Tarasenko I. (2019). Optimization of business processes with the use of industrial digitalization (Оптимізація бізнес-процесів із застосуванням промислової цифровізації). International Conference on Modern Electrical and Energy systems. September 23-25, 2019. Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University, (Scopus)

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: [https:// ukrstat.gov.ua](https://ukrstat.gov.ua)
2. Європейська інтеграція. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejskaintegraciya>
3. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
4. Офіційний сайт Європейського Союзу URL: <https://europa.eu/>
5. Проекти цифрової трансформації. Цифрова держава. URL: <https://plan2.diia.gov.ua/projects>
6. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>